

“Αὐδεὶς Πάρκη, πολλαὶς ἐπενεγκὸν ζημίας ἔνεκκ τούτου ἡ κυβέρνησις ἀπεράτισε ν' ἀπαγορεύσῃ δευτέραν συνάθροισιν καὶ νὰ ἐπιβάλῃ διὰ τῆς θίξ τὴν ἀπόρφασίν της ταῦτην εἰς τοὺς ἀπειθήσοντας. Ἡ ἀπόφασις αὕτη ἔμελλεν ἀφεύντως νὰ προκλέσῃ φῆσες σπουδάζεις, διὸ ἡδυνάτουν νὰ προλάβωσιν οἱ προκαλέσαντες τὴν διεκδήλωσιν ἀρχηγοῖ τῶν φιλελευθέρων προσεπάθησαν ἀλλ' ἐπὶ ματαίῳ νὰ περιστείλωσι τὴν ὅρμὴν τοῦ χειμάρρου. Οἱ ἐργάται ἐπέμενον πρὸς ὑποστήριξιν, διὸ διετείνοντο, τῶν ἀναφρικέτων δικαιιωμάτων τῶν ἐσκόπουν δὲ νὰ εἰσελάσωσιν εἰς τὸν δημόσιον κῆπον, καὶ πρὸς τοῦτο θὰ προσήρχοντα κατὰ πάσαν πιθανότητα καὶ πολλοὶ ἔξι αὐτῶν ὑπλισμένοι, ὅπερ θὰ ἐδείνου σπουδάζεις τὴν θέσιν τῶν πραγμάτων. Ἐν τοιαύτῃ περιπλοκῇ οἱ διοργανώσαντες τὴν διεκδήλωσιν παρεκάλεσαν τὸν Στούκρτ Μίλλη νὰ μετοιλαβήσηται. «Προσέτρεξ, λέγει οὗτος, εἰς μέσον σύντονον καὶ συντελεστικόν. Παρέστησα εἰς τοὺς ζωηροτέρους, διὰ διάθημα τοιοῦτο, δυνάμενον νὰ προκαλέσῃ σύγκρουσιν μετὰ τῆς ἔξουσίας, δικαιολογεῖται μόνον ἐκ δύο λόγων: 1) Ἐὰν ἡ κατάστασις τῶν πραγμάτων ἦτο τοιαύτη, ὥστε καθίστατο ἀναγκαία μία ἐπανάστασις, καὶ 2) Ἐὰν ἦσαν οὗτοι εἰς κατάστασιν νὰ φέρωσιν εἰς πέρας ἐπιτυχῶς τὴν ἐπανάστασιν. Μετὰ μακρὰς συζητήσεις ἀναγκάσθησαν ἐπὶ τέλοις νὰ παραδεχθῶσι τὴν ἡρότητά τοῦ ἐπιχειρήματος, καὶ κατέρρθωσαν ν' ἀναγγείλω εἰς τοὺς ἀρχηγοὺς τῆς διεκδήλωσεως διὰ παρήτησαν τὰ στασιαστικὰ σχέδιά των.»

Ο Στούκρτ Μίλλη, καίτοι καινοτόμος ἐκ τῶν τολμηροτάτων ἐν τῇ θεωρίᾳ, ἐφόρονει ὅμως διὰ οὐδεμία μεταρρύθμισις δύναται διὰ τῆς βίας νὰ ἐπιβληθῇ. Απαριθμῶν που τὸν ἐπεθύμει νὰ ἰδῃ πραγματοποιούμενον, γάριν τοῦ κοινοῦ συμφέροντος, προστίθησιν διὰ διεικατάριτοι πάντοτέ εἰσιν οἱ ζητοῦντες προώρως ν' ἀνατρέψωσι τὴν κοινωνίκην τάξιν, προτοῦ διαπλακεθῶσι τὰ πρὸς ἀντικατάστασιν τοῦ καθεστῶτος στοιχεῖα.

N.

ΦΥΣΙΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ

[Ἐκ τῶν τοῦ J. W. Draper.]

Η Εὐρώπη δύναται νὰ θεωρηθῇ ὑπὸ γεωγραφικὴν μὲν ἔποψιν διὰς χερσόνησος τῆς Ἀσίας, ὑπὸ διστορικὴν δὲ ὡς προσάρτημα αὐτῆς.

Ο ὑποθετικὸς τῆς χερσονήσου ταύτης ἄξων ἀποτελεῖται ἐκ τοῦ πρὸς δυσμάς τριτημορίου μῆκος μακροῖς σειρᾶς ὁρέων, σειρᾶς ἡτοῖς ἀπὸ τῆς Ἰκιπωνικῆς θαλάσσης ἀρχομένη λόγης ἐπὶ τοῦ Ἀτλαντικοῦ Ὁκεανοῦ. Τὸ ὑψηλότερον αὐτῆς ἐν Εὐρώπῃ σημείον εἶναι ἡ κορυφὴ τοῦ Λευκοῦ Ὄρους ἐν Ἐλεστίᾳ (Mont Blanc), ὑψουμένου κατὰ 16,000 πόδας ὑπεράνω τῆς ἐπιφανείας τῆς θαλάσσης.

Ἐκ τῶν πλευρῶν τοῦ ὁρεινοῦ τούτου ἄξονος κατέρχονται πρὸς μεσημβρίαν μὲν κλιτίνες εἰς

χερσονήσους ἀπολήγουσαι, πρὸς ἄρκτον δὲ ὁρόπεδια ἐκτεταμένα. Ἡ πρὸς μεσημβρίαν κλίσις εἶναι πολλῷ πλέον ἀπότομος καὶ θρησκεῖα ἡ ἡ πρὸς ἄρκτον· αἱ δὲ ἀτελεύτητοι τῆς Ἀσίας πεδιάδες συνέχονται μετὰ τῆς Γερμανίας καὶ τῆς Ὀλλανδίας, εἰς τρόπον ὥστε στρατὸς δέσμων ἀπὸ τοῦ Εἰρηνικοῦ μέχρι τοῦ Ἀτλαντικοῦ Ὁκεανοῦ, ἐπὶ ἔξαντισχιλίων καὶ ἐπέκεινα μιλίων ἔκτασιν, δὲν ἔχει ν' ἀπαντήσῃ ὅρος ὑπερβολῶν ἐκκοστών τινῶν ποδῶν ὅψος. Ἡ δὲ ἀπὸ τῆς Ἀσίας εἰς τὴν Εὐρώπην οἰλίσις τοῦ ἐδάφους δύναται γενικῶς πως νὰ δρισθῇ ὑπὸ τοῦ κατὰ μέσον ὅρον ὅψους τῶν δύο τούτων ἡπειρών ὑπεράνω τῆς ἐπιφανείας τῆς θαλάσσης, τοῦ μὲν τῆς Ἀσίας ὄντος 4132 ποδῶν, τοῦ δὲ τῆς Εὐρώπης 671. Τὴν ὁδὸν ταῦτην ἡ κοιλούθησαν αἱ τοσάκις κατακλύσασαι τὴν Δύσιν Ἀνατολικαὶ ὁρδαί. Ἀφονοῦσα ὑδάτων, στερεούμενη δὲ ποταμῶν τοιούτων ὥστε νὰ σχηματίζωσιν ἀνυπέρβλητον εἰς τοιαύτας πορείας πρόσκομμα, η ζώνη αὕτη ἔχει θερμοκρασίαν ἀριθμὸν εἰς κινήσιες στρατῶν διάτετι ἐνῷ ἀφ' ἐνὸς προσεγγίζει τὰ ἀκρότατα τῆς ἀμπέλου ὅρια, κλείεται ἀφ' ἑτέρου ὑπὸ τῆς γραμμῆς τὴν δούλιαν διάπρος δὲν περά. Οὕτως ἡ ἔξι Ἀσίας εἰς Εὐρώπην κατάβασις ἀποβαίνει εὐχερής, η δὲ εὐχέρεια αὕτη ἀποτελεῖ στοιχεῖον μεγίστης σημασίας ἐν τῇ ἐκτυλίξει τῆς ἀρχαίας ιστορίας.

Ἄλλα καὶ ἐν τῷ ἐπωτερικῷ τῆς Εὐρώπης ἡ ἀπὸ ἐνὸς εἰς ἔτερον μέρος μετάβασις εἶναι εὔκολος. Ἡ δὲ παρακλίσια αὐτῆς, διακοποτομένη ὑπὸ ἀναριθμήτων ἐποχῶν καὶ κόλπων, ὑπερβολαίνει σχετικῶς πάσης ἀλληλης ἡπείρου τὴν παράλιον γραμμήν. Οὕτως ἐνῷ ἐν Εὐρώπῃ ὑπολογίζεται ἐνὸς μιλίου παραλίου ἀνὰ 156 τετραγωνικὰ μίλιαν ἐπιφανείας, ἐν Ἀφρικῇ ἡ ἀναλογία εἴναι 1 πρὸς 623. Ἡ μακρὰ αὕτη τῆς Εὐρώπης παρακλίσια ἐπακτίνει, διὰ εἰκότες τὰς εὐκολίας τῆς ἐσωτερικῆς τε καὶ τῆς ἔξωτερικῆς συγκοινωνίας.

Ἡ κατὰ μέσον ὅρον θερμοκρασία τῶν Εὐρωπαϊκῶν γωρῶν ἐπὶ μὲν τῆς μεσημβρίαν κλιτύος εἶναι 60 μέχρις 70 ὁρθυμῶν Fahrenheit, πρὸς ἄρκτον δὲ ἐκπίπτει ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον μέχρις οὐ καταφθίνει εἰς παγετὸν διακρῆται ἐπὶ τῶν ἀκτῶν τῆς Ζέμβλης. Ἀλλὰ τὸ κλίμα δὲν συμβαδίζει μετὰ τοῦ γεωγραφικοῦ τακτικῶς πλάτους· ἀπ' ἐναντίας ἐπηρεάζεται ὑπὸ ποικίλων αἰτίων, οἷα τὸ ἔξι Ἀμερικῆς μέγχ τοῦ Ἀτλαντικοῦ ρέματος καὶ ἡ ἔρημος τῆς Σαχάρας. Καὶ ἡ μὲν ἔρημος αὕτη ἐπακτίνει τῆς Μεσημβρίαν Εὐρώπης τὴν θερμότητα, τὸ δὲ ρέμα τοῦ Ὁκεανοῦ μετριάζει τὴν θερμοκρασίαν τῆς Πριλανδίας, τῆς Ἀγγλίας καὶ τῆς Δυτικῆς ἐν γένει Εὐρώπης· ἀμφότερος δὲ ταῦτα δύο διαφορούσια τῆς θάλασσας οὐδὲν τοῦ κλίματος διάσπα.

Χάρις εἰς τὸ φεῦμα τοῦ Ὀκεανοῦ καὶ εἰς τὸν νοτιοδυτικὸν ἄνεμον αἱ δυτικαὶ τῆς Εὐρώπης χῶραι ἔχουσιν ἀρθονίαν βροχῆς καὶ θερμοκρασίαν κατὰ μέσον ὅρον εὔκρατον. Καθόστον ὅμως προβάνομεν πρὸς ἀνατολὰς ἐλαττοῦται ὁ ἀριθμὸς τῶν κατ' ἔτος βροχερῶν ἡμερῶν καὶ ἡ ἐτησία κατάπτωσις βροχῆς καὶ χιόνος, ἡ δὲ θερμοκρασία χαμηλοῦται. Ἐπὶ τῶν δυτικῶν πλευρῶν τῶν ἐν Νορβηγίᾳ δρέων βρέχει ἀκαταπαχύστως, ἡ δὲ ἐτησία ποσότης τῆς ἐκεῖ καταπιπτόσης βροχῆς ὑπολογίζεται εἰς 82 δακτύλων. Εξθεος, ἐνῷ ἐπὶ τῆς ἀνατολικῆς τῶν αὐτῶν δρέων κλιτύνος μόλις συμποσοῦται εἰς 21 δακτύλων βάθος.

Εἰς ἓξ σημεῖα ἡ βροχὴ ἐν Εὐρώπῃ πλεονάζει ἐν Νορβηγίᾳ, ἐν Σκωτίᾳ, ἐν τῇ νοτιοδυτικῇ Ἰρλανδίᾳ καὶ Ἀγγλίᾳ, ἐν Πορτογαλίᾳ, ἐν τῇ βροειονατολικῇ Ἰσπανίᾳ καὶ ἐν Λομβαρδίᾳ, ὅπου δηλαδὴ ὑπάρχουσιν ὅρη ὑψηλά. Ἐν γένει ἡ ποσότης τῆς βροχῆς ἐλαττοῦται ἀπὸ τοῦ ἴσημερινοῦ πρὸς τοὺς πόλους, ἀλλ’ ἡ ἔξισσωσις τῆς διανομῆς αὐτῆς διαταράσσεται ὑπὸ τῶν δρέων, ἥτινα ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἀντισταθμίζουσιν ἡ οὐδετεροῦτο τοῦ γεωγραφικοῦ πλάτους τὴν ἐπίδρασιν. Οὕτως αἱ Ἀλπεις ἐπηρεάζουσι τῆς Εὐρώπης ἀπάσης τὴν μετεωρολογίαν.

Ἐκ τῶν δρέων ἔξαρταται οὐχὶ μόνον ἡ ποσότης τῆς καταπιπτούσης βροχῆς, ἀλλὰ καὶ ὁ κατ' ἔτος ἀριθμὸς τῶν βροχερῶν ἡμερῶν. Εἰς τὰ παράλια τοῦ Ἀτλαντικοῦ βρέχει συνεχέστερον ἡ εἰς τὰ ἐνδότερα τῆς Εὐρώπης, διότι ὁ ἄνεμος, θιασόμενος ὑπὸ τῶν δρέων ν' ἀνέλθῃ εἰς ὑψηλότερα στρώματα καὶ ἀπογυμνούμενος οὗτω τῆς ἐν αὐτῷ ὑγρασίας, καταφθάνει στεγνότερος εἰς τὰς πέροις τῶν δρέων χώρας. Οὕτως εἰς μὲν τ' ἀνατολικὰ τῆς Ἰρλανδίας βρέχει 208 ἡμέρας κατ' ἔτος, ἐν Ἀγγλίᾳ 150 περίπου, εἰς Καζάν 90, καὶ 60 μόνον ἐν Σιβηρίᾳ.

Οπόταν ἡ ἀτμοσφαιρικὴ θερμοκρασία καταπέσῃ ἀρκούντως, ἡ βροχὴ καταβαίνει εἰς σχημα χιόνος. Ἐν γένει ὁ ἀριθμὸς τῶν ἡμερῶν καθ' ἡς πίπτει χιὼν καὶ ἡ ἐτησία αὐτῆς ποσότης αὐξάνουσι καθόστον ἀναβαίνομεν πρὸς ἔρκτον. Ἐν Ῥώμῃ πίπτει χιὼν $1\frac{1}{2}$ ἡμέρας κατ' ἔτος, ἐν Βενετίᾳ $5\frac{1}{2}$, ἐν Παρισίοις 12 καὶ ἐν Πετρουπόλει 171. Ἐν Πορτογαλίᾳ σπανίως πίπτει χιὼν· ἐν Λισσαβώνι δὲν κατέπεσεν οὐδαμῶς ἐπὶ πενταετίαν, ἀπὸ τοῦ 1806 μέχρι τοῦ 1841.

Η μεταξὺ τῆς χειμερινῆς καὶ τῆς θερινῆς θερμοκρασίας αὐξάνουσα διαφορὰ εἰς τὰ ἐνδότερα τῆς Εὐρώπης, ἡ ἐλάττωσις τῆς βροχῆς καθόστον ἀπὸ τοῦ κεντρικοῦ τῶν δρέων ἔξονος καταβαίνομεν πρὸς νότον ἡ ἔρκτον, ἡ καθ' ὅσον ἀπὸ δυσμῶν προβάνομεν πρὸς ἀνατολὰς, ἡ κατ' ἀντίστροφον λόγον ἐλάττωσις τῆς διαρκείας καὶ τῆς συνεχείας τῆς χιόνος, ταῦτα καὶ τὰ ποιῶντα καταδεικνύοντας ἀπόστεις φυσικῶν

φαινομένων καὶ ὀπόστη ποικιλία κλίματος ὑπάρχουσιν ἐν Εὐρώπῃ.

Τὰ δὲ φυσικὰ φαινόμενα ἐπηρεάζουσι καθ' ἀπαταν τὴν διαμορφοῦσι τὸ ἀνθρώπινον γένος. Ὡς ἐκ τούτων δὲ μὲν κάτοικος τῆς Αὐστραλίας διέμενεν ἄγριος, δὲ δὲ ἀνίκανος αἰθίοψ οὔτε τὸ ἀλφάρητον ἐφεῦρεν οὔτε τὴν ἀριθμητικήν ὡς ἐκ τούτων δὲ νομάς τῆς Ταταρίκης ὡς τὴν ἀρίστην τῶν τροφῶν θεωρεῖ τὸ γάλα, δὲ δὲ Ἰγδὸς τῆς Ἀγρεικῆς ἀποστρέφεται αὐτό. Ἄλλη ἡ ἔξουδετέρωσις τῶν ἀτμοσφαιρικῶν δυσχερειῶν διὰ τῆς κατασκευῆς οἰκυμάτων παρεχόντων τὸν μὲν γειμῶνα θερμότητα τὸ δὲ θέρος δρόσον, δὲ προμήθεια ἐνδυμάτων ἀξιοδίων εἰς ἐκάστην τοῦ ἔτους ὥραν, πρὸ πάντων δὲ ἡ χρῆσις τοῦ πυρός, ταῦτα πάντα ἀποκαθιστᾶσι τὸν ἄνθρωπον ἱκανὸν εἰς πάνια κλίμα νὰ διατηθῆσῃ. Διὰ δὲ τῆς ἐφευρέσεως τοῦ τεχνητοῦ φωτὸς κατώρθωσεν οὔτος νὰ ἐπεκτείνῃ, οὕτως εἰπεῖν, τῆς ζωῆς αὐτοῦ τὸ τέρμα.

Τοιουτοτρόπως ἐτέθησκεν οὐδέτερος τοῦ πολιτισμοῦ βάσεις. Ἀναλόγως μὲν τῶν διαφόρων ἔξιωσιν στοιχείων καὶ περιστάσεων διεμυρφώθησαν διάφοροι θέμικοι τύποι, ἐτροπολογήθησαν δὲ οὗτοι βαθμηδόν διά τῶν διαφόρων τῆς τέχνης ἐφευρέσεων. Ὅπου δὲ ποικιλία αἰλιμάτων, ἐκεῖ καὶ περὶ τοῦ ἀνθρώπου τὴν κοινωνικὴν διάπλασιν ποικιλία. Ἐνθεν ἔξηγεται τὸ ἐνεργὸν τοῦ βίου καὶ ἡ ἀνάπτυξις τοῦ πολιτισμοῦ ἐν τῇ Εὐρώπαικῇ Ἰπείρῳ. Δ. Β. Ζ.

Τὸ πρωτότυπον τῆς ἐπομένης ἐπιστολῆς εὑρίσκεται εἰς γετρας τοῦ κ. Μαρκησίου Q. de St Hilaire, παρὰ τοῦ ὄποιον ἀπεστάλη ἡμίν ἀντίγραφον.

Σ. τ. Δ.

ΜΙΑ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΤΟΥ ΑΝΘΙΜΟΥ ΓΑΖΗ

Πρὸς τὸν φιλογενῆ καὶ φίλον μου
κ. Κωνσταντίνον Νικολόπουλον
εἰς Παρισίους.
Λασπάζομαι σε φιλικώτατα,

Σοὶ χρεωστῷ δύο γραμμάτων σου τὴν ἀπόκρισιν, τὴν δρούν καὶ τὴν ἀποδίδω δι' ἑνός. Καὶ πρῶτον σοὶ εὐχαριστῶ διὰ τὴν φροντίδα τοῦ Ἱερακοσσοφίου· ἡ δὲ Βυζαντίς ἀς λείψη, διότι εὗσον αὐτὴν ἐν Βενετίᾳ. Δεύτερον δὲ διὰ σσας εἰδήσεις μοὶ δίδεις περὶ πολλῶν ἀξιολόγων συγγραμμάτων καὶ πολλῶν πεπαιδευμένων Ἀγγλῶν, μεθ' ὧν εἴχες τὴν τύχην νὰ συναναστραφῆς. Αἱ τοιούτων ἀνδρῶν συναναστροφῆς. Αἱ τοιούτων ἀνδρῶν συναναστροφῆς μᾶς εἶναι ἀναγκαῖαι διὰ πολλὰς μελλούσας αἰτίας, καὶ διὰ πολλὰς ἐνεστώσας. Δὲν εἶναι τρόπος ν' ἀποκτήσω κ' ἐγὼ τὴν νέαν ἔκδοσιν τοῦ Ἡφαιστίωνος; Συνέστησα σχολεῖον εἰς Μπλιαζές, τὴν πατρίδα μου, κατὰ τὴν εὐρωπαϊκὴν τάξιν, ἔνθα σχολαρχεῖ Γρηγόριος δὲ Κωνσταντίξ, ἔξαδελφός μου, καὶ διὰ τοῦτο χρειάζομαι βίβλιά καὶ πολλὰ καὶ καλά. Χαίρω μεγάλως διὰ τὴν τύχην ἣν εἴχες τοῦ νὰ εἰσγωρήσῃς εἰς τὴν βιβλιοθήκην τοῦ Institut, διότι εἶναι εὐκαιρία καλὴ